

FORMÁDI KATALIN¹ – HUNYADI ZSUZSA² –KOPPÁNY KRISZTIÁN³ – NÉMETH SZILÁRD⁴ – SOLT KATALIN⁵ –TÓTH PÉTER⁶ - ZSIGMOND SZÁVA⁷

Találkozás a mesék világával a folyók találkozásánál:

Gyórkőcfesztivál Győrben

Absztrakt

A tanulmány célja a Gyórkőcfesztivál társadalmi és gazdasági hatásainak elemzése, bemutatása esettanulmány formában. Az esettanulmány szerkezete öt részre tagolódik: a fesztivál általános bemutatása, a látogatói kérdőíves vizsgálat elemzése, a lakossági kérdőíves vizsgálat elemzése, a fesztivál gazdasági hatásainak bemutatása, valamint a jövőbeli fejlesztési irányok.

Az esettanulmány szekunder és primer adatgyűjtésen alapul, amely a Budapesti Gazdasági Egyetemen 2017-ben kezdődött EFOP-3.6.1-16-2016-00012 kódszámú „*Innovatív megoldásokkal Zala megye K+F+I tevékenysége hatékonyságának növelésért*” című Európai Unió finanszírozású projekt keretében a Fesztiválgazdaságtani Kutatócsoport együttműködésében valósult meg.

Kulcsszavak: Gyórkőcfesztivál, fesztiválok társadalmi és gazdasági hatása

¹ Pannon Egyetem, Marketing Intézeti Tanszék, egyetemi docens formadi.katalin@gtk.uni-pannon.hu

² Budapesti Gazdasági Egyetem, tudományos munkatárs, hunya322@gmail.com

³ Széchenyi István Egyetem, Nemzetközi és Elméleti Gazdaságtan Tanszék, egyetemi docens koppanyk@sze.hu
Budapesti Gazdasági Egyetem, tudományos főmunkatárs, koppany.krisztian@uni-bge.hu

⁴ Budapesti Gazdasági Egyetem, Menedzsment Tanszék, főiskolai docens nemeth.szilard@uni-bge.hu

⁵ Budapesti Gazdasági Egyetem, professor emerita, solt.katalin@uni-bge.hu

⁶ Széchenyi István Egyetem, Szociális Tanulmányok és Szociológia Tanszék egyetemi docens, ptoth@sze.hu

⁷ Budapesti Gazdasági Egyetem, Menedzsment Tanszék, adjunktus zsigmond.szava@uni-bge.hu

1. A Győrkőcfesztivál bemutatása

Az alábbi rövid tanulmányban a 2008-ban a győri Vaskakas Bábszínház által kitalált és szervezett, évente megrendezésre kerülő Győrkőcfesztiválra keresztelt három napos nyári szabadtéri rendezvény működésének bemutatására és a látogatók, illetve Győr város lakosainak fesztivállal kapcsolatos véleményeinek összefoglalására vállalkozunk. Ehhez a feladathoz a korábbi évek beszámolóinak, sajtóanyagainak, programfüzeteinek tartalomelemzése mellett, a sajtóban megjelent egyéb vélemények és kritikák, illetve a fesztiválon elvégzett adatgyűjtések eredményeinek szintetizálására is szükséges volt.

A fesztivál megjelenése és állandóvá tétele jól jelzi azt a folyamatot, aminek során Győr városa az utóbbi egy évtized során tudatosan kezdett hozzá a városról kialakult imázs átalakításának és a város gazdaságát meghatározó iparágak (autógyártás, ipari jelleg) mellett új irányok kijelölésének. A sporttal kapcsolatos beruházások mellett a turisztikai, idegenforgalmi irányváltás jellemezte a város fő stratégiáját, aminek egyik pilléreként a kulturális kínálat színesítése és bővítése volt. A városban eltöltött vendégéjszakák számának növelése érdekében olyan programok és szolgáltatások kialakítására volt szüksége a városnak, amelyek megnövelik a településen eltöltött időt mind a belföldi, mind a külföldi vendégek esetében. A több napos sportrendezvények mellett a regionális, vagy országos jelentőségű fesztiválok meghonosítása is a tervek között szerepel. A Győrkőcfesztivál immár egyértelműen a nyári időszak egyik városi húzórendezvénye: működésének 11 éve alatt, létezése a fenti célkitűzéseket maximálisan elősegíti, sőt mi több, önálló branddé nőtte ki magát és így vált a városi imázs egyik fontos részévé.

A fesztivál programjai ingyenesek, ahogy az esemény mottójában is szerepel: „10 helyszínen 1000 program, zsebpénz nem kell, mert ingyen van” aminek szervezéséhez és működtetéséhez Győr Megyei Jogú Város pénzügyi támogatása elengedhetetlen, ezt egészítik ki további, de arányaiban kisebb pályázati források és piaci szereplők felajánlásai, szponzorációi.

Az alábbi elemzés a következő főbb témaköröket érinti a fesztivállal kapcsolatosan: bemutatjuk a fesztivál elmúlt 11 évének főbb pontjait, elismeréseit és működési mechanizmusát. Érintjük a fesztivál helyhasználatát, kommunikációját és kapcsolatrendszerét a városon belül. Majd a látogatói felmérések eredményeinek összevetésével bemutatjuk, hogy miként változott a látogatói kör összetétele, illetve az eseményről formált véleményekben van-e eltérés.

1.1. Fesztivál jellemzői

Az alábbiakban a Győrköcsfesztivál jellemzőit mutatjuk be az 2. ábrán keresztül, amelynek struktúrája illeszkedik az alábbi felsoroláshoz: (1) a fesztivál típusa, (2) a fesztivállal kapcsolatos időbeli horizontok, (3) a fesztivál üzleti modellje, (4) a fesztivál célcsoportja, (5) a fesztivál minősítései és (6) elérhetőségei.

1. ábra: A Győrköcsfesztivál jellemzői

Forrás: Saját ábra

1.2. A Győrköcsfesztivál története, működése és helyszínei

A fesztivál ötletét a Vaskakas Bábszínház vezetősége adta a város számára, ahol az egész éves kulturális programkínálat reformja és a nagyobb hatókörrel bíró rendezvények szervezése vált prioritássá a kultúragazdaság és az idegenforgalom és a turisztika vonzerő fejlesztéséhez kapcsolódóan a kétezres évek végén. Győr városa pozitívan fogadta az ötletet, ami egy három napos, a gyermeki személyiség kibontakoztatására törekvő, kulturális tudatosságát és önkifejező képességét erősítő, közösségben átélt, családokat megszólító fesztivál kialakítását takarta, ami a város közterületein, parkjaiban kerülne megrendezésre, az Európai Unió Alapjogi Chartája a „gyermek érdeke mindenképp előtérbe” alapelvének jegyében.

Az első Györkőcfesztivált 2008-ban rendezték meg Győrben. Az új programsorozat a *Győri Gyerkőc Fesztivál* névvel indult, ez egyszerűsödött *Györkőcfesztivállá* a következő évek folyamán (2. ábra).

2. ábra: Györkőcfesztivál plakátok az elmúlt 11 évből

Forrás: <http://www.fesztivalkalauz.hu/index.php?option/naptar/task/details/faz/10253> és <http://gyorkoc.hu>

A rendezvény előzményeiként tekinthető eseményeket találhatunk Győr városában és a magyar kínálatban is. A főszervező, Vaskakas Bábszínház *Bábliget*, majd később *Bábsziget* néven szervezett minden évben a következő színházi évad előadásainak promócióját támogató, szabadtéri helyszínre történő kitelepüléssel szervezett egy napos eseményeket kora ősszel. A Bábliget esetében a helyszín a Bisinger sétány és az ott fekvő zöldterület volt, míg a Bábsziget helyszíne a Györkőcfesztivál egyik fő és központi helyszínéül szolgáló Radó sziget volt. A Bábsziget és a Györkőc két évig párhuzamosan is megrendezésre került, majd fokozatosan a Györkőcfesztivál lett a Vaskakas Bábszínház egyedüli kitelepülő rendezvénye. Országos előképként a Sziget Fesztivál szervezői által 2002-ben, a Sziget Fesztivál helyszínéül is szolgáló Hajógyári szigeten újtára indított Gyereksziget (Matáv, majd T-Com, jelenleg Generali Gyereksziget) említhető. A Sziget Fesztivál előtti időszakban, négy héten át tartó programsorozat a Györkőcfesztivál 2008-as indulásakor, a győri rendezvény támogatói között is szerepelt.

1.2.1. A fesztivál működése, programja

A rendezvény irányultságáról a 2009-es program sajtóanyaga így írt: „A 10 helyszínre szervezett komplex programok a gyermeki világ minden szegmensét felvonultatják: a klasszikus befogadói, művészi élményt átélő szereptől (előadások, koncertek, mutatványok, bábszínházak) az aktív alkotó kreativitásig (kézműves játszóházak; ügyességi sportjátékok; észpörgetők, logikai játékok, szerepjátékok, stb...)”. A komplex programcsomag megszervezéséhez széleskörű városi együttműködés volt szükséges. A fesztivál költségeinek döntő hányadát a város állja, ennek következtében válik lehetségessé a fesztivál összes programjának ingyenessége. A fesztivált szervező Vaskakas Bábszínház mellett több társszervezet, városi egyesület, intézmény is részt vesz a fesztivál programjaiban. A Xantus János Állatkert mellett a Rómer Flóris Művészeti és Történeti Múzeum, a Zichy Látogatóközpont állandó partnerei a fesztiválnak, de említhető itt a Pannonhalmi Apátság és a Rába Quelle Élményfürdő is. Az imént említett helyszíneket a fesztivál ideje alatt a fesztivállátogató gyerekek térítésmentesen látogathatják, illetve külön programokkal is készülnek számukra. Szintén sok éves együttműködés alakult ki a MÁV-val és a GYSEV-vel, akik félárú utazást tesznek lehetővé a fesztiválra érkező gyerekeknek.⁸

A fesztivál programja péntektől vasárnapig tart. A péntek délutáni megnyitó előadás alatt fejeződik be a fesztivál fő helyszíneinek építése, a szolgáltatók ekkor foglalják el a számukra kijelölt helyeket. A fesztivál szolgáltatásai szombaton 10:00-tól 20:00-ig, vasárnap pedig 10:00-tól 18:00-ig üzemelnek. A fesztiválzáróra ez után kerül sor a fesztivál területén.

A fesztivál programjai és szolgáltatói több módon szerveződnek. A programokat és szolgáltatásokat a Vaskakas Bábszínház szervezői hívják meg és helyezik el a helyszíneken. Az egyes attrakciókkal és kitelepülésekkel külön egyeznek meg a rendezők, legyen előadóművész, zenekar, táncsoport, egyesület, civil szervezet, intézmény, vagy piaci cég az illető. Emellett vannak olyan kitelepülők, ahol a programot klasszikus szponzoráció keretében, élménymarketing módszerekkel szervezi a fesztiválon megjelenni kívánó cég, amely együttműködés külön megállapodással jön létre.

Külön szereplői a fesztiválnak a fesztivál területén ételt és italt árusító cégek, illetve a fesztivál területén egyéb portékát kínáló árusok. Ők helypénz fizetése mellett működhetnek a fesztivál ideje alatt a nekik kijelölt helyen.

⁸ A Győrköcfesztivál rendezvényre utazó gyermekeknek visszaútban díjfizetés nélküli hazautazást biztosít Győr állomásról. A gyermek rendelkezzen Győr állomásra szóló menetjeggyel vagy bérlettel (ideértve a díjmentes utazásra jogosító igazolványokat is), valamint a rendezvényen kérjen karszalagot. A bemutatott karszalag birtokában visszaútban gyermeke díjfizetés nélkül utazhat. A szülők a nekik járó kedvezménnyel utazhatnak.

A fesztivál külön együttműködést alakított ki győri és Győr környéki éttermekkel és szállodákkal, aminek keretében a fesztiválra látogató családok kedvezményekben részesülnek ezeken a helyeken. Az együttműködés mikéntjéről és hatásairól a későbbiekben bővebben értekezünk.

A *Győrköc Olimpiát*, mint a fesztiválhoz kapcsolódó rendezvényt 2018-ban kilencedik alkalommal szervezte meg Győr városa. A sportrendezvényen úszásban, vízilabdában, teniszben, strandröplabdában, labdarúgásban, grundbirkózásban, atlétikában hirdetnek versenyeket a gyermek korosztálynak, ahová Győr város testvérvárosai mellett további magyar városokból is érkeznek résztvevő csapatok. A sportrendezvény helyszínei 2018-ban az Aranypart, az egyetemi kiscsarnok, a Kálóczy téri teniszközpont, a Magyar Vilmos Uszoda és az Aqua Sportközpont voltak.

A fesztivál szervezőinek gerincét a Vaskakas Bábszínház munkatársai (műszak, művészek, menedzsment) alkotják. Az ő munkájukat segítik további munkatársak, akik a fesztivált megelőző egy-két hónapban dolgoznak a szervezésen és a fesztiválon magán. A hivatalos szervezőket 2011-től önkéntesek is segítik, főként az információban és az egyes helyszínek biztosításában, de a fesztivál felépítésében és bontásában is kiveszik részüket. A 80-110 önkéntessel való kapcsolattartás és koordinálás külön feladatként szerepel a szervezési teendők között.

A fesztivál egyik legismertebb eleme a gyerek résztvevők kezére kerülő karszalag, ami több funkciót is betölt. A karszalaggal vehetők igénybe ingyenesen a fesztivál programjai és szolgáltatásai, és a különböző kedvezmények is a karszalag felmutatása mellett érvényesek, akár étkezésről, szállásról, belépő vásárlásról vagy utazásról van szó. A kiadott karszalagokra a gyerek neve és a gondviselő telefonszáma kerül, így a fesztivál forgatagában elvesző gyerekek szülei, nagyszülei könnyen értesíthetők. A kiadott karszalagok számával a fesztivál látogatóinak száma is becsülhető, ami egy ingyenes, nem elkerített fesztivál esetében fontos információ. A karszalag átvételekor a fesztivál munkatársainak van lehetősége interakcióba lépni a látogatókkal, aminek során további információkat, véleményeket gyűjthetnek be tőlük.

1.2.2. A fesztivál helyszínei

A fesztivál állandó rendezvényhelyszínei fokozatosan alakultak ki az évek során, az egyes helyszínek adottságainak legmegfelelőbb programok és szolgáltatások évek alatt „találták meg” jelenlegi helyüket. A rendezvényhelyszínek alakulásába a közben elkezdett és még napjainkban is zajló, nagyszabású belvárosi rehabilitációs program is közbeszólt, hiszen új, átalakított terek

kerülhettek be a programhelyszínek közé, illetve, az átalakítás és újjáépítés idejére egyes bevált helyszínek ideiglenesen ki is kerülhettek onnan. Győr a folyók városaként is számon tartott település, a vízpartok a vízparti környezet és a folyókon található szigetek és félszigetek így szintén helyszíniként szolgálhatnak a fesztivál szervezői számára. A belvárosi, városias környezet mellett így üde színpontként jelenik meg a zöld, a természet, természetes vizek közelsége és nem utolsósorban a nagy nyári melegben az árnyékot nyújtó fák ideális helyszínt nyújtanak a rendezvény programjai számára. A víz közelsége azonban veszélyeket is rejt magában. Egyrészt folyamatos felügyelet szükséges a fesztivál ideje alatt a vízparti programok miatt, másrészt a nyári áradások veszélyeztethetik a programokat. Szerencsére az elmúlt 11 évben egyszer kellett csupán programokat áthelyezni az áradás miatt, a Dunán épülő gönyői műtárgy elkészültével pedig az ilyen jellegű veszély teljesen eltűnik majd, mivel a vízszint állandósul Győrben mind a Rábán, mind a Mosoni-Dunán.

A 4. ábrán felsoroltuk a fesztivál helyszíneit. (Kihagytuk a fesztivállal párhuzamosan megrendezésre kerülő Győrköc Olimpia helyszíneit (Aranypart, Barátság Park, uszoda), mert annak látogatói köre és működése eltér a fesztiválétól.

- **Bécsi kapu tér:** A fesztivál központjaként funkcionál kezdetektől fogva. A központi információs központ kap itt helyet a téren, illetve a tér közelében található épületekben. A tér egyes részein szolgáltatók is működnek (étel-ital) és egy kisebb színpad is működik. Felújítására 2017-2018-ban került sor, de a felújítás során is helyszíniként szolgált.
- **Rába kettős híd:** A fesztivál belvárosi részeit köti össze a vízparti és az újvárosi részekkel. A hídon szolgáltatók (étel-ital, árusok, illetve különböző játékok) működnek.
- **Vízi színpad:** Korábban a város által, a Rába folyóra épített színpadon, míg jelenleg a Radó szigeten található I. világháborús emlékmű vizes medencéjére épített színpadot jelöli. A délutáni koncertek és a zárórendezvény helyszínéül szolgál, korábban a péntek délutáni és esti megnyitó programjaként szerepelt.
- **Radó sziget:** A fesztivál legállandóbb és legszínesebb helyszíne, több színpaddal, szolgáltatókkal és egyéb programokkal. Kettévágja a Rába kettős híd, így a sziget északi és déli vége más stílusú programokkal építhető be.
- **Ágyúk:** A vár oldalában található, a naptól védett helyszín. Jelenleg a kortárs költőket és írókat felvonultató versjátsszótér helyszínéül szolgál.
- **Vársétány:** A vár oldalában található, napos helyszín, különböző programokkal, tutajkikötővel.

- **Miháلكovics-sétány:** Az újvárosi oldal Rába parti helyszíne, ahol többnyire nagyobb méretű eszközök (pl. hullámvasút) és sportos, mozgásos programokkal érkező szolgáltatók kitelepülésére van lehetőség.
- **Strand:** A fesztivál kezdeti időszakában, az első három alkalommal a városi strand területét is bevonták és használták a szervezők. 2011-től a Rába Quelle által működtetett strand, illetve az élményfürdő a fesztivál támogatójaként a karszalagos gyerekeket ingyen engedi be az esemény ideje alatt. Az itt felállított vizes játékok a Széchenyi térre költöztek.
- **Kazinczy utca:** A Széchenyi térre történő eljutás egyik fő útvonala, illetve a Belvárosból érkezők is itt közelítik meg a fesztivál fent említett helyszíneit. Kitelepülő szolgáltatók népesítik be az utca két oldalát (árusok, étel-ital, illetve különböző foglalkozások, ügyességi játékok).
- **Király utca:** A Széchenyi térre történő eljutás másik útvonala, a fesztivál állandó támogatójaként említhető Rómer Flóris Művészeti és Történelmi Múzeum épületeinek többsége is ezen az útvonalon elérhető. Kitelepülő szolgáltatók, ügyességi játékok, foglalkozások kitelepülése jellemző ezen a szakaszon.
- **Széchenyi tér:** 2012-től állandó helyszín. 2010-ig felújításon esett át az azóta is sokszínű városi programok helyszínékként használt központi, belvárosi tér, aminek egyetlen hiányosságaként az árnyék hiánya és a késő estig tartó benapozottság róható fel. A korábban a strandon kiépített vizes játékok ezért települtek át erre a térre.
- **Dunakapu tér:** 2015-ben adták át a mai formájában. A város elképzelése szerint, míg a Széchenyi tér az intimebb, kisebb rendezvényeknek, addig a Dunakapu tér a nagyformátumú, tömeges rendezvényeknek adhat otthont. A fesztivál pénteki megnyitója itt szerveződik a tér megújulása óta. Hasonlóan problematikus a tér benapozottsága és az ebből fakadó napközbeni forróság, mint a Széchenyi tér esetében.
- **Bercsényi liget:** A liget az újvárosi városrész szociális városrehabilitációs programjának részeként újult meg. Ennek következtében került sor a liget Belvárosához közel eső részének használatba vételére. Különböző népi játékok és környezetvédelmi programok helyszínékként szerepelt ebben a két évben. A helyszín kiesett a többi helyszínhez képest és működtetése kapcsán további útlezárásokra is szükség volt, ezért a szervezők az utóbbi két évben lemondtak a használatáról.
- **Megyeház tér:** A Dunakapu tér elkészülte előtt az egyik fő rendezvényhelyszíneként funkcionált Győrben. A pénteki fesztiválmegnyitó programok helyszínékként szolgált háromszor.

3. ábra: A Győrközfesztivál helyszínei 2008-2018

Forrás: Saját ábra

A fesztivál programjai, ahogy azt fentebb bővebben kifejtettük, alapvetően a belvárosi közterületeken valósulnak meg, ami csökkentett forgalmú, vagy kizárólag gyalogos zónákkal jellemezhető területe a városnak. Ettől eltérő helyzetben van azonban a fesztivál központjaként aposztrofált Bécsi kapu tér és a legtöbb programot nyújtó Radó sziget közötti terület (néhány évben ez kiegészült az újvárosi Bercsényi ligettel és a Miháلكovics sétánnyal), a Rába kettős híddal, ami a Belváros és Újváros, illetve Sziget közötti összeköttetést teremti meg. Mivel a Rába kettős híd is programhelyszíneként szolgál, ezért ennek forgalom előli lezárására szükség van a fesztivál építése, bontása ideje alatt és a programok idején. Ez azt jelenti, hogy a fenti összeköttetés péntek délután 16:00-tól vasárnap este 23:00-ig ideiglenesen lezárásra kerül (teljes szélességében lezárásra kerül a Zechmeister utcának a Virágpiactól a Bécsi kapu térig terjedő szakasza és a Rába kettős híd). Ez a változtatás 11 buszjárat terelőútvonalra történő terelését jelenti a városban.

2. A látogatói megkérdezés eredményei

2.1. Látogatószám, látogatók jellemzése lakóhely alapján

A fesztivál idegenforgalmi hatásvizsgálatának felméréséhez a felmérések éveiben több forrásból szereztünk információkat, ami több módszer használatát igényelte párhuzamosan. Maga a fesztivál minden évben július első hetében kerül megrendezésre (ettől eltérő időpont a 2008-as fesztivál augusztusi időpontja volt csupán). Az adott héten péntektől vasárnapig zajlanak a programok Győr belvárosában. Időközben a fő programsodorhoz egyéb, nem a

Vaskakas Bábszínház által szervezett, de a fesztivál közönségéhez kapcsolódó program is bekerült a hivatalos programok közé. Ilyen például a sportrendezvényként, más városrészekben zajló Gyórkőc Olimpia eseménysorozata. Jelen kutatási anyag kizárólag azokkal a helyszínekkel és az ott megforduló látogatókkal foglalkozik, ahol a programok főszervezője a Vaskakas Bábszínház volt. Első körben a karszalagokkal kapcsolatos adatgyűjtéseink (2010, 2016, 2017, 2018) eredményeit összegezzük.

Egy fesztivál szempontjából az egyik legfontosabb kérdés, hogy a rendezvény programjainak mennyi látogatója volt. Ez egy szabadtéri, sok helyszínen, közterületen megvalósuló, a hétköznapi gyalogos forgalmát nem kizáró rendezvény esetében meglehetősen nehéz. A pénteki program délután és este, a szombati és a vasárnapi program pedig egész nap zajlott. A pénteki program helyszíne kezdetben a Megyeház tér volt, majd a Dunakapu tér felújítása után ide kerültek a pénteki megnyitó programjai. Karszalagok osztását a szervezők a pénteki napon 2016-ban nem végezték, így az azon a napon megjelenő látogatók számát csak becsülni lehetséges. 2018-ban pedig adminisztrációs hibaként a fesztivál végeztével érkeztek be információs lapok, amikről nem volt megállapítható, hogy melyik napon készültek.

Csak a gyerekek számára került kiosztásra karszalag, de a karszalag felrakása közben az önkéntesek a velük érkezett felnőttekre vonatkozóan is tettek fel kérdéseket.

2.1.1. A fesztivál látogatóinak száma, regisztrációjuk mintázatai

A karszalagos adatokból nagyon jól kimutatható a fesztivál növekvő népszerűsége és a látogatószám emelkedése évről-évre (1. táblázat). A 2010-es évben kicsit több mint tízezer látogató 2016-ra közel duplájára nőtt. A növekedés üteme lassúbb az utóbbi két évben, de az utolsó év 26123 fős látogatószáma két és félszerese a 2010-es értéknek. Ezek a számok korrigálандók még azokkal a látogatókkal, akik gyerek nélkül, regisztráció nélkül látogatják a fesztivált, illetve azokkal a látogatókkal, akik kétszer regisztrálnak, mert a korábban kapott karszalag megsérült, vagy levágták.

1. táblázat: A Győrköcsfesztivál karszalagot kérő látogatóinak száma az egyes napokon 2010, 2016-2018 (fő)

	2010				2016				2017				2018			
	Gyerekek	Felnőtt	Összesen	%	Gyerekek	Felnőtt	Összesen	%	Gyerekek	Felnőtt	Összesen	%	Gyerekek	Felnőtt	Összesen	%
péntek	1053	918	1971	20	0	0	0	0	1898	1935	3833	17	575	597	1172	4
szombat	2469	2142	4611	46	7116	7411	14527	76	6244	6757	13001	58	6820	6273	13093	50
vasárnap	1851	1607	3458	34	2213	2436	4649	24	2780	2946	5726	25	3972	3541	7513	29
hiányzó adat	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2270	2075	4345	17
Összesen	5373	4667	10040	100	9329	9847	19176	100	10922	11638	22560	100	13637	12486	26123	100

Forrás: Győrköcsfesztivál karszalagos regisztrációk (2010, 2016-2018) alapján saját szerkesztés

A fenti adatokból elvégezhető egy arányosítás is, amiből kiderül, hogy egy gyerek látogatóra hány felnőtt jut. Ez az arány azért érdekes, mivel a kedvezmények igénybevételekor a felnőtteknek fizetniük kell mindenhol, ahol a gyerekeknek nem. A gyerek–felnőtt arány 0,87 (2010) és 1,5 (2017) között alakult ebben a négy évben, ami annyit jelent, hogy minden, a fesztiválon megjelenő gyerekre egy felnőtt kísérő, látogató jutott.

A regisztráció időpontja pedig megmutatja, hogy a látogatók milyen arányban keresik fel a fesztivál egyes napjait. Minél korábban, annál nagyobb az esély, hogy több napot is eltöltenek a városban. A négy adatai alapján elmondható, hogy a látogatók közel háromnegyede már az első két napon jelen van, az utolsó, vasárnapi napon megjelenők arány a teljes regisztrált látogatói körből 24-29%-ot tesz ki. (Ettől eltérő a 2010-es fesztivál esete, ahol a vasárnapi napon is jelentős számú látogató regisztrált.)

A regisztrációk helyszínei is vizsgálhatóak a karszalagos adatok alapján, amiből kiderül, hogy a látogatók miként közelítik meg a fesztivált, hogyan közlekednek a városban. 2016 óta ugyanazokon a helyeken lehetséges a regisztráció: a Széchenyi téren, a győri sétálóutca, a Baross út és a Kazinczy utca kereszteződésében, a Bécsi kapu téren és a Rába kettős híd újjvárosi oldalánál. Számszerűen a legtöbb regisztráció központi helyszínen, a Bécsi kapu téren történik, az összes regisztráció 30%-a itt futott be 2016-ban. Második legtöbb regisztrációval rendelkező pont a Széchenyi tér, ahol az összes regisztráció 28%-a készült. Harmadik helyen a Baross út (24%), végül az újjvárosi oldal (18%) áll. A Baross út és a Széchenyi tér meglehetősen közel

vannak egymáshoz, így elmondható, hogy a látogatók többsége a Belvárosba besétálva, majd onnan a fő helyszínek felé sétálva közelíti meg a fesztivált.

Amennyiben a látogató csoportok összetételét és annak időbeli változást vizsgáljuk, úgy az alábbi szabályszerűségek állapíthatók meg a karszalagos adatgyűjtések eredményei alapján: a fesztivál látogatóinak derékhadát az egy- és két gyerekkel érkező nukleáris családok alkotják. 2018-ban az összes regisztrált látogató egynegyede volt olyan, ahol két felnőtt érkezett két gyerekkel. A másik egynegyedet pedig az egy felnőtt és két gyerek csoport alkotta. További 22%-ot tett ki az egy gyerek és egy felnőtt csoport. Fél százalékot tett ki azon felnőtt látogatók csoportja, akik nem gyerekkel érkeztek és elenyésző százalékban voltak önállóan érkező és önállóan regisztráló gyerekek is. A fent említett arányok a mért időszakokban hasonlóan alakultak azzal a különbséggel, hogy 2016-ban az egy gyerekkel érkezők aránya összességben elérte a regisztráltak felét, a két gyerekesek aránya összesen a regisztráltak harmadát, míg 2018-ban ez az arány pontosan a fordítottja, 2017-ben pedig egyenlő az arányuk. A fesztivál látogatói körében tehát egyre inkább a két gyerekkel érkező felnőttel vannak jelen.

2.1.2. A fesztivál látogatóinak lakhelye

Egy fesztivál akkor tud kilépni a helyi érdekeltségű rendezvények sorából, amikor programjai már a település határain túli látogatók figyelmét is felkeltik. A városi rendezvényből regionális, majd országos jelentőségű rendezvényé válás lépcsőfokai a Györköcfsesztivál esetében is végigkísérhetőek az elmúlt tizenegy év látogatói összetételét áttekintve. Arról már írtunk, hogy miként nőtt meg két és félszeresére a látogatószám 2010 és 2018 között. Ez a növekmény a győri látogatók számarányának a csökkenését hozta magával. A győri látogatók száma nominálisan nem változott, azonban a növekmény a városon túli érdeklődőkből tevődik össze, akik körében egyre nagyobb arányban vannak jelen az idegenforgalom szempontjából értékes, a városban több napot eltöltő családok. A győriek aránya a látogatók körében fokozatosan, közel a felére csökkent: 2010-ben 63,2%, 2016-ban 52,3%, 2017-ben már csak a látogatók kevesebb, mint fele volt győri lakos (47,6%), míg 2018-ban már csupán 39,2%-ot tett ki az arányuk az összes látogató között.

Az sem mellékes azonban, hogy a látogatók milyen messziről érkeznek, hiszen a Győr város agglomerációjából érkezők többsége „kvázi” győrinek értelmezhető idegenforgalmi szempontból.

4. ábra: A nem győri látogatók csoportjainak arányai a lakóhelyük távolságának tükrében 2010-2018 (%)

Forrás: Győrköcsfesztivál karszalagos regisztrációk (2010, 2016-2018) alapján saját szerkesztés

Az itt bemutatott adatokból látható, hogy a Győrköcsfesztivál mellett, hogy erős helyi beágyazottsággal rendelkező, regionális jelentőségű fesztivál, azon kívül jelentős látogatói csoportokat tud országosan mozgósítani a fővárosi, nagyvárosi háttérű, családós látogatói kör megszólításával. Győr határ közeli elhelyezkedése miatt a város vonzáskörzete a felvidéki megyékre is kiterjed, így a felmérések során rendre 3-5%-nyi külföldi vendég is megjelenik a regisztrációban.

A győriek arányának csökkenése mögött a győr környéki agglomeráció lakosainak, és a távolabbról érkező érdeklődők arányának növekedése áll. A győr-moson-sopron megyei látogatók 2018-ban az összes látogató 2/3-át tették ki. Magas arányban érkeztek a két szomszédos megyéből: Veszprémből és Komárom-Esztergomból, illetve a határon túlról a Felvidékről (6-5 százaléknyi látogató megyénként, Szlovákiából). Kiemelkedő még a főváros, Vas- és Pest megyék aránya is (2. táblázat).

A legtávolabbi magyar település, ahonnan regisztráltak látogatók 2018-ban a Győrtől 430 kilométernyire fekvő Fehérgyarmat volt. A látogatók lakóhelyének átlagos távolsága 69 km, a nem győri, magyar érdeklődők körében, a lakóhely távolságának mediánja 49 km volt.

2. táblázat: Regisztrált látogatók lakóhelyének megyei 2018-ban a Györköcfesztiválon

Látogatók lakóhelye	Regisztrált gyerekek száma (fő)	Összes kísérő felölt (fő)	Összes látogató (fő)	Összes látogató százalékában (%)
Bács-Kiskun	44	40	84	0,3
Baranya	40	45	85	0,3
Békés	34	30	64	0,2
Borsod-Abaúj-Zemplén	54	53	107	0,4
Budapest	446	410	856	3,3
Csongrád	42	39	81	0,3
Fejér	245	213	458	1,8
Győr-Moson-Sopron	8997	8401	17398	66,6
	<i>győri</i>	<i>4984</i>	<i>10241</i>	<i>39,2</i>
	<i>nem győri</i>	<i>3417</i>	<i>7157</i>	<i>27,4</i>
Hajdú-Bihar	27	22	49	0,2
Heves	27	25	52	0,2
Jász-Nagykun-Szolnok	21	17	38	0,1
Komárom-Esztergom	901	793	1694	6,5
Nógrád	8	7	15	0,1
Pest	388	381	769	2,9
Somogy	40	29	69	0,3
Szabolcs-Szatmár-Bereg	36	27	63	0,2
Tolna	38	30	68	0,3
Vas	420	366	786	3,0
Veszprém	711	610	1321	5,1
Zala	97	83	180	0,7
Külföldről érkezettek összesen	734	576	1310	5,0
	<i>Szlovákia</i>	<i>571</i>	<i>1301</i>	<i>5,0</i>
	<i>egyéb külföldi</i>	<i>4,00</i>	<i>9,00</i>	<i>0,03</i>
Egyéb, nem beazonosítható látogató	160	166	326	1,2
Végösszeg	13637	12486	26123	100,0

Forrás: Györköcfesztivál 2018 karszalagos regisztráció alapján saját szerkesztés

2.2. Látogatói vélemények a fesztiválról

A látogatószám mellett a látogatók elégedettsége és visszajelzése is rendkívül fontos információ, aminek tudatában továbbfejleszhető a programkínálat, javítható a szolgáltatások színvonala új elemek tervezhetőek az eseménysorozatba, amivel a jelentkező igények kielégíthetőek. A vélemények begyűjtéséhez azonban ebben az esetben komplexebb anyaggyűjtés szükségeltetik. A karszalagos információk gyűjtése mellett így került sor a fesztivál története alatt három alkalommal látogatói kérdőívek felvételére is. Az alábbiakban a

2010-ben, 2016-ban és 2018-ban, a fesztivál Vaskakas Bábszínház által szervezett helyszínein, Győr belvárosában és Újvárosban gyűjtött megkérdezések eredményeit elemezzük és mutatjuk be. Ezekben az esetekben a látogatók megkérdezése kizárólag a karszalagos időszakban történt (szombat-vasárnap), a kérdőív a Györkőcfesztivál programjaira és annak idegenforgalmi aspektusaira fókuszált.

2.2.1. Módszertani összefoglaló

A 2010-es kérdőív alapvető kérdéseit az ÖM-NKA Kiemelt Kulturális Programok Szakmai Kollégiumok pályázatához szükséges adatszolgáltatáshoz kötelezően megadni szükséges információkra vonatkozó kérdések adták, amik kiegészültek a Györkőcfesztivállal kapcsolatos speciális igényeket kiszolgáló kérdéscsoportokkal.

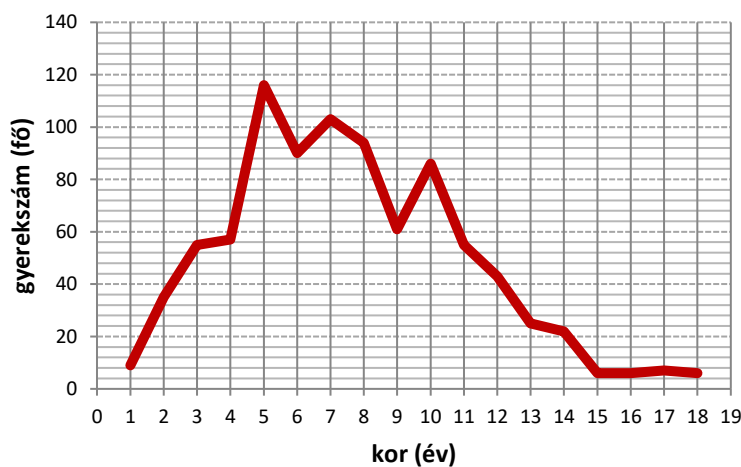
A kutatás során elsősorban a látogatók összetételére, számára, lakóhelyükre voltunk kíváncsiak, illetve arra, hogy milyen véleménnyel vannak fesztiválról, Győr városáról és a Vaskakas Bábszínházról. Emellett kérdéseket tettünk fel annak kiderítésére, hogy a fesztivál jelenléte milyen további, a városban működő szolgáltatások igénybevételét növeli meg, hol jelentkezik többletköltés. Milyen közvetett és közvetlen idegenforgalmi hatással bír a rendezvény a városban, hogyan illeszkedik a rendezvény imázsa a város imázsához. Ezt a kutatást ismételte meg 2016-ban a fesztivál, összehasonlításra alkalmas kérdéssorral. A két felmérés mellé pedig elhelyezhető és elemezhető a 2018-as felmérés látogatói kérdőíve is.

Mindhárom esetben a látogatószám mellett a fesztivállal és a várossal kapcsolatos attitűdök, a látogatók egyéb tevékenységeire vonatkozó mélyebb adatok gyűjtésére is szükség volt, ezért döntöttünk a látogatók személyes megkérdezése mellett. A megkérdezéshez papír alapú kérdőívek készültek, amiket a fesztivál önkéntesei kérdeztek le (rövid módszertani betanítás után) a fesztivál ideje alatt (szombaton és vasárnap) a fesztivál területén megtalálható, felnőtt látogatók körében, sétálós módszerrel. A válaszadásra felkért látogatók a kérdőív kitöltése után motivációs ajándékot kaptak. A kérdőív kitöltése átlagosan 30-45 percet vett igénybe. A 2010-es években kialakított gyakorlat, ami szerint az egyes attrakciókra történő várakozás közbeni kérdezést preferálta 2016-ban és 2018-ban nem volt folytatható a várakozási idők jelentős csökkenése miatt. Már ebből a módszertani nehézségből is látható, hogy az elmúlt évek során a növekvő látogatószám mellett hatékonyabb szervezés valósult meg a fesztiválon. Mindegyik adabázist, az adatbevitel és tisztítás után SPSS programmal dolgoztuk fel és elemeztük.

2.2.2. *Visszatérő fesztivállátogatók és a tudatosság*

Egy fesztivál számára nagy jelentőségű szempont, hogy hagyományt teremtve kialakítja látogatói körét, ahol az évről-évre visszatérő vendégek egyre növekvő száma mellett érkeznek új, a fesztivált még nem ismerő, kíváncsi résztvevők. Ebből a szempontból speciálisnak mondható a Györköcfsesztivál, hiszen a látogatói kör folyamatosan kiöregszik a fesztiválból, helyüket pedig új gyerekek veszik át. A 6. ábrán jól látható, hogy miként csökken a részvételi arány az idősebb gyerekek körében. Ha a rendezvényt látogató, a résztvevők derékhadát adó korosztályt tekintjük (4 és 10 év közötti, óvodás és alsós általános iskolások csoportja), akkor látható, hogy egy gyerek számára fesztivál öt-hat vagy akár hét-nyolc éven keresztül is lehet biztos pont a nyári rendezvényforgatagban. Ennek bizonyítására a megkérdezett látogatókat a fesztivál látogatásuk tudatosságáról és a korábbi élményeikről kérdeztük.

5. ábra: *Gyermekek létszáma az egyes korcsoportokban a fesztiválra látogató családok körében 2010-ben (fő)*

Forrás: Györköcfsesztivál 2010 látogatói kérdőívek alapján saját szerkesztés

A tudatosság és jelenlét kialakítása szempontjából a legfontosabb a korábbi években szerzett tapasztalatok fontossága. A 3. táblázaton a 2018-as részvételt jeleztük, illetve összehasonlításként a 2010-es és 2016-os hasonló adatokat is kigyűjtöttük. 2010-ben a még fiatal fesztivál nem rendelkezett hosszú évek látogatói tapasztalatával rendelkező résztvevőkkel. Ennek ellenére a 2010-hez képest nagyobb arányt képviseltek az „elsőbálozók” 2016-ban és 2018-ban egyaránt, ami a látogatói szám növekedéséből fakadhat. 2016-ban a megkérdezettek közel egynegyede, 2018-ban pedig a 28%-a volt először kint a rendezvényen,

míg 2010-ben ezeknek a látogatóknak az aránya egy kicsit kevesebb, 20 százalék volt. Van tehát a fesztiválnak megújuló látogatói köre, akikre a következő években, mint visszatérő vendégekre számíthat Győr városa és a szervezők.

2010-ben nagy számban voltak jelen olyanok, akik háromszor jártak már a fesztiválon, vagyis már ebben az évben kimutatható egy elkötelezett, visszajáró vendégkör. 2016-ban a háromszori részvétel még mindig magas arányban volt jelen, az összes látogató 20 %-a harmadszor járt itt. De emellett megjelentek jóval többszöri látogatással bírók is ebben az évben. A megkérdezettek 17,1%-a ötnél többször járt már a fesztiválon. A 2018-as felmérésben pedig a megkérdezett látogatók 7%-a válaszolt úgy, hogy mind a 10 korábbi fesztiválon kint volt. A 2018-as felmérésben a többszöri látogatók nagy hányada a helyiek közül került ki. Ebben az évben a látogatók több mint fele (56,3%) 1-4 alkalommal volt vendég a fesztiválon. Ha átlagokat vizsgálunk, akkor a 2018-ban megkérdezett győri látogatók átlagosan 4,75-ször, a győri agglomerációból érkezők 3,98-szor, míg a távolabbi településekről érkezők 2,66 alkalommal jártak már a fesztiválon. A fenti adatokból plasztikusan rajzolódik ki egy nagyszámú rajongói és látogatói kör, ami alátámasztja azt a korábban leírt elképzelésünket, miszerint a gyermekek kora lehetővé teszi, hogy aktív fesztivállátogatóként akár 6-7 alkalommal is meglátogassa egy család Győr városát. Külön kiemelendő ezen sokszori látogatók közül az, hogy nagy arányban vannak közöttük nem győriek. A fesztivál tehát egyszerre rendelkezik egy stabilnak mondható, de a gyermekek kiöregedése miatt egyre kopó látogatói körrel, amihez nagyszámú, visszatérővé váló család csatlakozik minden évben, fiatalabb gyerekekkel. Ezt a kijelentést bizonyítja az is, hogy minél régebbi látogatóról beszélünk, a gyermekei átlagosan annál idősebbek. Az első, második, harmadik és negyedik alkalommal érkezők gyermekeinek átlagéletkora 6 és 8 év között mozgott, míg az ennél többszöri látogatással bíróknál a gyerekek átlagéletkora 8-11 év volt 2016-ban. (A 2018-as felmérésben erre vonatkozó megkérdezés nem szerepelt.)⁹

⁹ A 2018-as adatokat annyival kell kiegészítenünk, hogy ugyanebben az időszakban (2018. július 5-8.) került megrendezésre a városban az Atlétikai ifjúsági (U18) Európa-bajnokság. A sporteseményre 1063 sportoló és 458 csapatkísérő érkezett Győrbe. Ehhez még hozzá kell számolni azokat a családtagokat, akik elkísérték gyermeküket a versenyre. Az éppen nem versenyző, vagy futamaikat letudó fiatalok is megjelentek a Győrköcsfesztivál programjain.

3. táblázat: A látogatók hányadik Györköcfesztiválja volt (2010, 2016, 2018) (%)

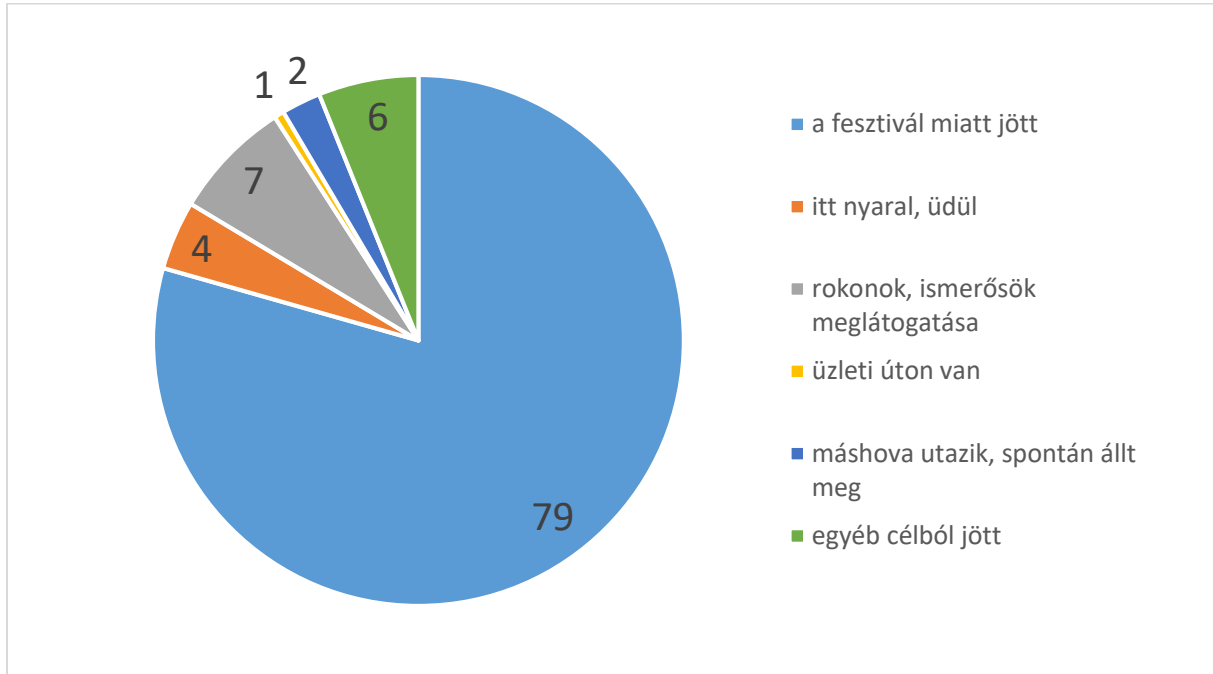
	2010			2016			2018		
	Győrből érkezett	Győrön kívülről érkezett	Összesen	Győrből érkezett	Győrön kívülről érkezett	Összesen	Győrből érkezett	Győrön kívülről érkezett	Összesen
	N=307	N=248	N=555	N=127	N=130	N=257	N=135	N=265	N=300
Első	19,22	56,28	19,22	33,1	14,6	23,7	12,6	40,6	28,0
Második	33,22	23,08	33,22	21,3	11,5	16,3	14,1	15,8	15,0
Harmadik	47,56	20,65	47,56	16,5	23,8	20,2	17,0	12,7	14,7
Negyedik	-	-	-	12,6	17,7	15,2	12,6	9,7	11,0
Ötödik	-	-	-	7,1	7,7	7,4	13,3	6,1	9,3
Ötnél több	-	-	-	9,5	24,6	17,1	30,3	21,1	22
Összesen	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Forrás: Györköcfesztivál látogatói kérdőívek (2010, 2016, 2018) alapján saját szerkesztés

Az elkötelezettség ezen túl úgy is mérhető, hogy a látogatók Győrbe érkezésének okait is felderítjük, azon belül pedig a fesztivál miatt a városba utazók arányát keressük. A kizárólag a fesztivál miatt érkező látogatók aránya 2010 és 2016 között folyamatos növekedést mutatott. Míg 2010-ben a válaszadók 28,5%-a nyilatkozott úgy, hogy nem a fesztivál miatt van a városban, ez az arány 2016-ban már csak 8,8% volt. A fennmaradó csoportok a fesztivál miatt (is) utaztak Győrbe a fesztivál hétvégéjén. A 2018-as évben ettől eltérő módon tettük fel a kérdést, ahol a nem győriek szempontjából volt csak releváns a válasz. Ebben az esetben a válaszadók 79%-a válaszolt azt, hogy a fesztivál miatt jött a városba, a fennmaradó 21% pedig egyéb programokat, elfoglaltságot jelölt fontosabbnak (7. ábra).

A fesztivál látogatása azonban önmagában még nem gerjeszt idegenforgalmi szempontból értékes hatásokat, ezt az adott településen eltölteni kívánt idő mértéke is jelentősen befolyásolja.

6. ábra: A fesztivál miatt Győr belvárosába érkező nem győri lakosok utazási céljai 2018-ban (%) (N=165)

Forrás: Györkőcfesztivál látogatói kérdőív (2018) alapján saját szerkesztés

A Györkőcfesztivál egy hosszú hétvégeyi programot kínál a városba látogatóknak, akik egy része ezt kiegészíti egyéb tevékenységekkel is (rokonlátogatás, továbbutazás, a város egyéb látnivalóinak megtekintése és szolgáltatásainak igénybevétele. A 2016-os kérdőívben a fesztiválon legtöbb időt eltöltő két csoport a helyben lakó győriek és a 100 km-nél messzebről érkezők csoportja volt. Mindkét esetben 2-2,1 napnyi látogatást mutattunk ki átlagosan a két csoportban (az összes megkérdezett esetében az átlagos tartózkodási idő 1,87 nap volt). 2018-ban az átlagos, fesztiválon eltöltött idő csökkenést mutatott mind a teljes megkérdezett populációban (1,66 nap) mind a győriek körében (1,79 nap) (4. táblázat).

4. táblázat: *Részvétel a fesztivál egyes napjain a különböző lakhelyről érkezett látogatók körében 2018-ban (% és átlag)*

	győri lakos	agglomerációs lakos	más településről érkezett	Összesen
pénteken részt vesz (%)	21,5	21,6	14	18,7
szombaton részt vesz (%)	81,5	76,5	71,1	76,7
vasárnap részt vesz (%)	75,6	72,5	63,2	70,3
fesztiválon eltöltött átlagos idő (nap)	1,79	1,71	1,48	1,66

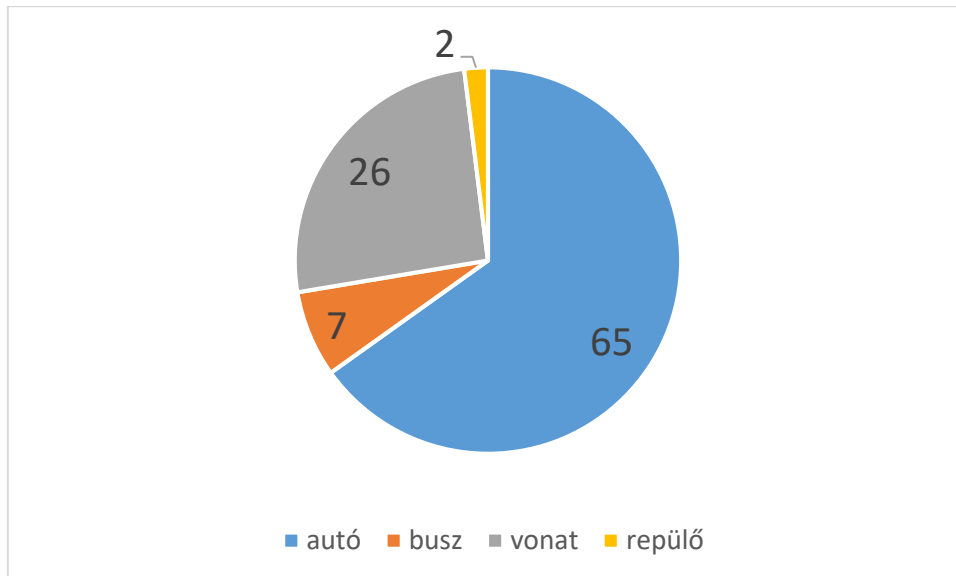
Forrás: Győrkőcfesztivál látogatói kérdőív (2018) alapján saját szerkesztés

A pénteki megnyitó program inkább a győri és a Győr környéki látogatók körében népszerű, kicsit több, mint egyötödük már az első nap délutánján ellátogatott a Dunakapu térre a megnyitóra. A fesztivál csúcspanja egyértelműen a szombati nap, ekkor vannak a legtöbben, minden csoportban ezen a legmagasabb a kilátogatók aránya. Vasárnapra a kilátogatók arányai csökkennek mindegyik csoport esetében, a legnagyobb mértékben a távolabbi településekről érkezők csoportjánál (4. táblázat). A győri lakosok és a közeli településeken élők fesztivállátogatási mintázata nagyon hasonlónak bizonyult.

2.2.3. Utazás a fesztiválra

A fesztivál bemutatásánál már kitértünk arra, hogy miként szerveződik a rendezvény járművektől elzárt területen, gyalogos zónában, ez hogyan változtatja meg a város egyes városrészeinek elérhetőségét, illetve milyen együttműködést ápolnak a szervezők a MÁV és a GYSEV cégekkel annak érdekében, hogy a fesztiválra látogató nem győriek kedvezményeket tudjanak igénybe venni, amennyiben vasúttal érkeznének Győrbe. Az alábbiakban a nem győri lakosok válaszait elemeztük.

A fesztiválra érkezők döntő többsége autóval érkezik, a megkérdezett, nem győri látogatók kétharmada autóval jutott el Győr városába. A személygépkocsik telítettsége a karszalagos adatbázisban leírt csoportméret szerint alakult, hiszen a többség három (autóval érkezők 22,8%-a), négy (35,6%) vagy öt (24,8%) utazót jelölt be válaszként.

7. ábra: A fesztiválra érkező látogatók megoszlása közlekedési mód szerint (%) (n=152)

Forrás: Györköc-fesztivál látogatói kérdőív (2018) alapján saját szerkesztés

A következő nagy csoport a vonattal érkezők csoportja, a megkérdezettek kicsit több mint egynegyede vehette igénybe a fesztivál által felkínált félárú kedvezményt a vasúti társaságok jóvoltából a nem győri lakosok közül. A fennmaradó hét százalék busszal érkezett, többségük maximum 50 km-re lakik Győrtől, de főleg az agglomerációban élők körében volt a leggyakoribb ez az utazási mód. Végezetül a megkérdezés során három válaszadó a repülőgépet jelölte be, akik közül ketten Törökországból egy látogató pedig Spanyolországból érkezett (7. ábra).

2.2.4. Egyéb tervezett programok és a fesztivál által generált addicionális bevételek

Külön kérdésként jelent meg 2016-os felmérés kérdőívében, hogy a Györköc-programok megtekintésén kívül tervezi-e a család egyéb programot a városban, vagy a környékén. A nem győri látogatók egynegyede mondta azt 2016-ban, hogy igen, egyéb programot is beilleszt a városban tartózkodása alatt. Ugyanez az arány a győriek esetében csak a 11,4 százalékánál volt így, vagyis a városban élők tudatosan a fesztivált célozták meg azokon a napokon, amikor a helyszínen tartózkodtak. Egy külön kérdés rávilágított arra, hogy mik lehetnek ezek a

programok. A városnézésen túl nagy arányban említették az állatkert és az élményfürdő meglátogatását a kérdezettek. Mindkét helyszín évek óta a fesztivál partnereiként a karszalagos gyerekeket ingyen engedi be, amennyiben egy felnőtt vásárol jegyet. A 2018-as felmérés kérdéssorából az ilyen jellegű látogatások csak közvetetten mutathatóak ki. Az költségek között megjelenő két sor, a kultúrára és egyéb szórakozásra kiadott összegek listája utal arra, hogy a fesztivál nyújtotta programok mellett más jellegű programokat is látogatnak a megkérdezett családok. Ebben az esetben is a nem győri látogatók voltak azok, akik nagyobb arányban utaltak arra, hogy a fesztivál nyújtotta kereteken kívül látogatnak győri kulturális (10,9%) és egyéb szórakoztató (28,5%) programokat. A győri válaszadók esetében az egyéb kulturális jellegű költség közel ugyanakkora arányban van jelen (10,4%) míg az egyéb szórakoztató programok kisebb arányban (17,8%) (5. táblázat). A jövőben érdemes lenne egy külön hatásvizsgálatot végezni a város kulturális és egyéb szórakoztató programokat nyújtó intézményeinél és szolgáltatóinál, hogy kiderüljön, mennyivel változik a látogatottságuk ebben az időszakban.

Annak ellenére, hogy a fesztivál ingyenesen látogatható volt, jelentős kiadásokat generált a város szolgáltatóinál, kereskedőinél azzal, hogy időszakosan nagyszámú vendég jelent meg a győri belvárosban, akik a programokon való részvétel mellett egyéb igényeiket is kielégíthették. A 2016-os felmérésben külön kezeltünk minden olyan költséget, aminek köze volt a fesztiválhoz, vagyis azoknál a szolgáltatóknál jelent meg bevételként, akik a fesztivál területén ideiglenes jelleggel szolgáltattak (árusok, étel-ital, stb). Külön kezeltünk minden olyan étkezést, ami állandó, győri vendéglátósoknál történt, akik beléptek a kedvezményrendszerbe és azoknál, akik nem. A költségek vizsgálatakor különválasztottuk a győri és a nem győri látogatókat. 2016-ban, a teljes mintát figyelembe véve az egy főre jutó átlagköltség 4026 Ft-nak megfelelő összeg volt. A győri látogatók költségátlagá minden tekintetben a legalacsonyabb, 2314 Ft volt. A legnagyobb növekményt a nem győri látogatóknál, azon belül a 100 km-nél messzebből érkezetteknel mértünk, itt volt a legmagasabb egy főre jutó költség átlag, ami 9688 Ft-ot jelentett 2016-ban. 2018-ban az átlagos költség összességében magasabb volt: 7367 Ft, azonban a helyi lakosok és a más településekről érkezők költségei között már nincsen akkora különbség, mint 2016-ban (6. táblázat).¹⁰ A 2018-as évre is elmondható, hogy a legmesszebből érkezők költik a legtöbbet a fesztivál ideje alatt. Esetükben a kiadásokat a szállásköltségek is növelik.

Mint fentebb már utaltunk rá, 2018-ban változott a költség szerkezet felmérésére alkalmazott kérdéssor. Ebben az esetben nem volt lehetőség szétválasztani a fesztiválon és a

¹⁰ 2018-ban és 2016-ban más módszertan állt a kérdés mögött, így nehezen összehasonlíthatóak a két év összegei. Míg 2016-ban a fesztivál területén realizálódó költségek és az egyéb, városban elköltött összegek külön csoportot képeztek, addig 2018-ban összesített összegekről beszélhetünk és a kért költség típusokban is volt eltérés.

fesztiválhoz köthető szolgáltatóknál, árusoknál elköltött összegeket az egyéb, városban elköltött összegektől. Itt is különválasztottuk a helyi lakosság költségeit és más településekről érkezők adatait. Az 5. táblázatban mindkét csoport esetében jelezzük, hogy mekkora arányban jelezték az adott kiadásra, hogy költenek-e rá, illetve az adott kiadás esetében jelzett költségek átlagát is feltüntetjük.

A nem győri látogatók esetében megjelenik a szállásköltség, ami átlagosan a legnagyobb összegű kiadás az összes felsorolt költség között, amiről a megkérdezett nem győri látogatók 6,7%-a tett említést. A különbség a gyermek és a felnőttek szállásköltségei esetében egyértelműen a szállásadókkal történő együttműködés eredményeit tükrözi (5. táblázat). Általánosságban elmondható, amit már a 2016-os adatoknál és a költségtábláknál is jeleztünk, a nem győri látogatók minden költségsoron magasabb költségi átlaggal bírnak, mint a helyi lakosok. Legmagasabb összegként az imént már említett szállásköltség jelenik meg, ami után a különböző kulturális programokra elköltött összeg követ. Ebben az esetben viszont legkisebb azoknak az aránya az összes válaszadó között, akik költenek is erre. A legalacsonyabb átlag összeget a felnőttek számára vásárolt kávé esetében találhatjuk mindkét csoportnál.

A legnagyobb arányban az étkezéssel és evéssel kapcsolatos költségek jelennek meg a válaszokban: még a győriek közel négyötöde is azt jelezte, hogy költ ételre a fesztiválon, ez az arány a nem győriek körében már 85,5%. Hasonlóan nagy arányban jelezte mindkét csoport, hogy gyermekük számára vesznek édességet a fesztivál ideje alatt, maguk számára pedig kávé. Van tehát abban ráció, hogy a városban működő éttermek, fagyizók, kávézók mellett a fesztiválon külön kitelepüléssel további szolgáltatók is működjenek. Ugyanez a helyzet a kitelepülő árusok vásári portékáival kapcsolatban is, ha nem is akkora arányban, de a győriek harmada a nem győriek 45%-a azt jelezte, hogy vesz valamilyen vásári portékát a fesztiválon. És bár kevesebben költenek ilyen jellegű árukra, az elkölteni kívánt összeg átlagosan nagyobb, mint amit az étkezésre szánnak.

5. táblázat: *A fesztiválra érkező látogatók költési szerkezete lakóhely szerint 2018-ban*

költés típusa	győri (n=135)		nem győri (n=165)	
	költött rá (%)	átlagköltés (Ft)	költött rá (%)	átlagköltés (Ft)
szállás/felnőtt	0	0	6,7	8 182
szállás/gyerek	0	0	4,8	7 250
étel/felnőtt	78,5	2 409	85,5	2 912
kávé	70,4	1 681	73,3	1 898
ital	10,4	1 807	15,2	2 880
ajándék	32,6	2 136	44,8	2 736
vásári áru	37	2 950	45,5	3 139
belépő, szórakozás	17,8	1 896	28,5	2 728
belépő, kultúra	10,4	3 000	10,9	4 028
édesség	77,8	1 923	82,4	2 454
ajándék	55,6	2 380	56,4	2 535
programok	14,1	2 063	23	2 713
egyéb	8,1	2 636	14,5	2 854

Forrás: Györköcfsztivál látogatói kérdőív (2018) alapján saját szerkesztés

Az átlagos költségek kapcsán mindkét évben elmondható, hogy a távolabbról érkezők többet költenek, mint a győriek, vagy az agglomerációban élők. Az összegek közötti különbség azonban csökkenni látszik 2018-ra, hiszen 2016-ban még négyszeres különbség volt a győri és a legtávolabbról érkezők költési összegei között, 2018-ban ez a különbség már csak kicsit több mint másfélszeres (6. táblázat).

6. táblázat: *Az egyes csoportok egy emberre jutó költési átlagai a 2016-2018 (Ft)*

	győri	nem győri	max 20 km	21-50 km	51-100	100 felett
2016	2 314	5 782	2 873	3 128	4 213	9 688
2018	9 022	13 575	13 370	9 645	16 418	15 607

Forrás: Györköcfsztivál látogatói kérdőívek (2016-2018) alapján saját szerkesztés

Külön kérdés, hogy a szállástípusok közül melyek azok, amik szóba jöhetnek a látogatók körében és ott mekkora költségek keletkeznek. Bár, ahogy azt korábban már kifejtettük, a fesztivál ideje alatt a szállások telítettsége mind a városban mind a városon kívül jelentős, a megkérdezett nem győri látogatók 23%-a nyilatkozott úgy, hogy megszáll valamilyen módon a városban. Ezen csoport több mint fele nem költ a szállásra, mivel úgy nyilatkozott, hogy barátainál, illetve rokonainál kap lakhatást a fesztivál idején. A fennmaradó, csoport az összes megkérdezett látogató 5,3%-a jelölt meg válaszában valamilyen fizető vendéglátást. A többség szállodai foglalást jelzett (többnyire ők a fesztivál együttműködői), míg a fennmaradó egyharmad panziót vagy vendégházat. Az itt elköltött összegek nagyon változóak: 3000 Ft-tól a 13 000Ft-ig terjedt az egy főre jutó szállásdíj. A gyerekek esetében az összeg feleződik. A Győrben eltölteni kívánt éjszakák száma mindkét fizető csoport esetében 2,3-2,4 nap között van, ami, ha csak kicsivel is, de alatta marad a KSH adatokban mért átlagos tartózkodási időnek. A rokonoknál megszállók átlagos tartózkodási ideje még ennél is alacsonyabb: két nap.

3. Lakossági megkérdezés eredményei, társadalmi hatások

A helyi lakosok szemszögét bemutató felmérés a Győrköcsfesztiválról 2018-ban készült. A fesztivál maga az arra jellemző helyszíneken 2018. július 6-8. között, a megszokott péntek-vasárnapi időintervallumban került lebonyolításra. A helyi lakosok véleményének megismerésére irányuló kérdőív az alábbi fő témaköröket foglalta magába: (1) a helyi lakosok társadalmi-gazdasági háttéradatainak felmérése (nem, életkor, legmagasabb iskolai végzettsége, turizmusban dolgozik, civil tagság); (2) lakóhelyének megítélése (mióta él Győrben, hogyan érzi magát ott); (3) milyen a kapcsolata a helyi rendezvénnyel, (hány alkalommal vett részt, mennyire érdekli a fesztivál); illetve (4) hogyan alakul a fesztivál konkrét társadalmi-gazdasági hatásainak megítélése

3.1. *A megkérdezett helyi lakosok demográfiai adatai*

Az elemzés 353 győri lakos véleményét tükrözi. Maga a kérdőív a Győr+ online platformján került terjesztésre a fesztivált követő egy hetekben. A kérdőív egyaránt tartalmazott nyílt és zártvégű, valamint kötelezően megválaszolendő és opcionális kérdéseket. A megkérdezettek között a nők aránya lényegesen meghaladja a férfiakét, a kérdésre választ adó 302 fő háromnegyede nő (265 fő) volt, míg mindösszesen 37 férfi vett részt a felmérésben. A

megkérdezett helyi lakosok átlagéletkora 35 év, a legfiatalabb kitöltő 15, míg a legidősebb 84 éves volt. A legtöbb megkérdezett aktív szülőkorú, az életkorukat megadók 36,8%-a 35 és 45 év közötti. Az életkor alapján három csoport kialakítására került sor a további kérdésekre kapott válaszok életkor szerinti eltéréseinek elemzése céljából. Az első csoportba tartoznak a 35 év alatti megkérdezettek (46%), a második csoportba a 36-50 év közöttiek (35%), a harmadik csoportba az 51 év feletti megkérdezettek (19%).

A felmérésben szereplő helyi lakosok 1,4%-a, öt fő nem rendelkezik általános iskolai végzettséggel, 31,7%-uk (112 fő) érettségivel, további 45,6%-uk (161 fő) felsőfokú végzettséggel rendelkezik, 24 fő (6,8%) pedig még jelenleg is tanulmányait folytatja, 51 fő (14,4%) pedig nem jelölte meg legmagasabb iskolai végzettségét.

3.1.1. Győr, mint lakóhely megítélése

A válaszadók közel fele (43,3%) tősgyökeres győri, azaz egész életében ott élt, míg további 13,3% pedig több, mint 20 éve a város lakója. A mintában 2,5%-ot (9 fő) tesznek ki a kevesebb mint egy éve, 12%-ot az öt éven belül odaköltözötték. A megkérdezettek közül ugyanannyian – 171-171 fő – nyilatkozott úgy, hogy *'imád a városban élni és el sem tudja máshol képzelni az életét'*, valamint *'szeret Győrben élni, de valószínűleg máshol is jól érezné magát'*. A megkérdezettek mindösszesen 2,8%-a, azaz 10 fő válaszában szerepelt, hogy csak azért él Győrben, mert a körülményei nem engedik meg, hogy változtasson lakóhelyén, de szívesen tenné, amennyiben erre lehetősége nyílna.

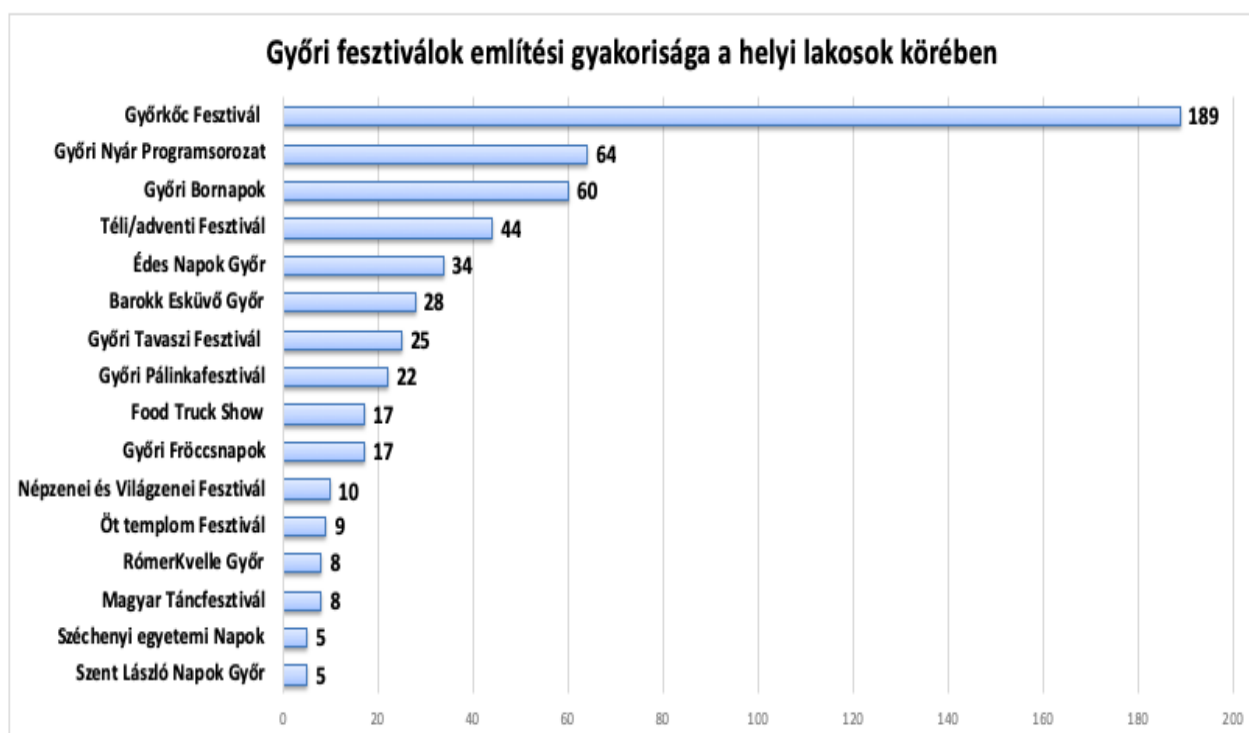
3.2. A minta elemeinek viszonyulása a fesztiválhoz

A megkérdezett 353 győri lakos közül 234 fő, a minta kétharmada olykor ellátogat a Győrben megrendezésre kerülő fesztiválokra, 106 fő (30%) minden olyan nagy rendezvényen részt vesz, ami lakóhelyén kerül lebonyolításra, míg a fennmaradó 13 fő (4%) nem látogatja az ilyen típusú kezdeményezéseket, mert nem érdeklik azok őt. Érdekeség, hogy a győri programokat elutasítók átlagéletkora nem éri el a 30 évet, míg a valamennyi programra ellátogatók átlagéletkora 36, a az időnként kilátogatóké pedig 35 év.

Nyitott kérdés keretében megkérdeztük a győrieket, hogy egy-egy év során milyen, a városban megrendezésre kerülő eseményen vesznek részt. A kérdésre 245 fő válaszolt, összes említésük 562. Összességében huszonkettő, a városban megrendezésre kerülő programot említettek. Legtöbb említést (189 fő) a Győrkőcfesztivál kapta. Dobogón végzett még látogatási

szempontból Győri Nyári Programsorozat (64 említés), valamint a Győri bornapok (60 említés). Szintén közkedvelt program a Adventi programsorozat (44 említés), az Édes Napok (34 említés), a Barokk Esküvő Győr programja (28 említés), a Tavaszi Fesztivál (25) és a Győri Pálinkafesztivál (22 említés). Az öt említés feletti programokat a következő, 9. számú ábra szemlélteti. Az ábrán szereplő programokon felül említésre került még a Négy Évszak Fesztivál (4), a 31! Fesztivál (3), valamint egy-egy alkalommal a Győri Könyvszalon és a Győri Filmnapok is.

8. ábra: *A fesztiválra érkező látogatók megoszlása közlekedési mód szerint (%) (n=152)*

Forrás: saját szerkesztés

A Győrköc-fesztivál népszerűsége jól látható a fenti ábráról. A megkérdezettek átlagosan 4 (4,17) alkalommal vettek részt a programon. A válaszadók közül a fesztiválon legtöbbször öt alkalommal vettek részt a lakossági megkérdezettek, 121 fő. Négy alkalommal 183 fő, három alkalommal harmincyolcan, öten kettő, még négy fő egy alkalommal vett részt a programon. Habár a Győrköc-fesztivál, több, mint 10 éves múltta tekint vissza, az ahhoz viszonyított viszonylag alacsony látogatói szám nem csoda: a programkínálatot a gyermekek fejlődésükkel együtemben kinövik, így minden bizonytal egy életkor elérése után már nem látogatják a

fesztivált. A látogatási gyakorisággal kapcsolatosan érdekesség még, hogy a három-négy és ötszörös látogatók átlagéletkora alig tér el egymástól. Az ötször látogatást tett lakosok átlagéletkora 34,86 év, a négy alkalommal jelenlévőké 35,68 év, míg a háromszor megjelenők 33,75 évesek átlagosan.

Mivel a megkérdezettek nagy része (287 fő) már vett részt korábban a fesztiválon, az iránt is érdeklődtünk, mennyire szeretik azt. Egy egytől ötig terjedő skálán fejezhették ki érzéseiket, ahol az egy az *'egyáltalán nem szeretem'*, az öt pedig a *'nagyon szeretem'* leírására volt alkalmas. A győriek átlagosan 4,08-as értékkel illették a fesztivált, azaz általánosságban elmondható, hogy szeretik azt. A válaszadók közel fele (43,55%, 125 fő) nagyon szereti a fesztivált; valamennyivel kevesebben (31,01%, 89 fő) szereti, még átlagos, közömbös osztállyal 53 fő (18,47%) illette azt. Összesen 20 fő (12, illetve 8) nyilatkozta, hogy *'nem'*, vagy *'egyáltalán nem'* szereti a fesztivált.

3.3. *A fesztivál hatásainak megítélése a lakosság körében*

Nyílt kérdés keretében kérdeztük a győri lakosságot, hogy meglátásuk szerint van-e valamilyen pozitív, illetve negatív hatása a fesztiválnak. Pozitív hatás 131 fő, míg negatívát 69 fő említett. Pozitív hatások között kerül említésre a városkép megváltozása (1), amikor is mosolygósabb, vidámabb lesz a város, színt visznek a mindennapokba, jókedvű uralkodik mindenhol és az ember általánosságban is kedvesebbek egymással is. Fontos értéke és pozitív hatása a fesztiválnak, hogy a gyermekek állnak a középpontban (2): az ő szórakozásukról, fejlődésükről, örömeikről és élményükről szól ez a pár nap. Fontos hozadéka a fesztiválnak, hogy általánosságban véve is közösségépítő hatása van (3); valamint a családokat is összehozza és programot biztosít kicsiknek és nagyoknak egyaránt (4). Többek megítélése szerint fontos hatása van a turizmusra, a kereskedelemre, valamint a városban eltöltött vendégéjszakák számára is, amelyek mind bevételi forrást (4) jelentenek Győr városa számára. A programsorozaton lehetősége van megjelenni a helyi termelőknek, művészeknek, így a városhoz kötődő tevékenységek ismertsége (5) szintén nő. Hasonló növekedést mutat a város ismertsége, hiszen a fesztivál hírnevet csinál számára, növeli hírnevét, látogatóinak számát, márkát és imázst épít, amely büszkévé is teszi a győrieket (6). Végül, de nem utolsó sorban többen említették, hogy fejlődik a város épített környezete (7), valamint kultúrája (8) is. A felmérésben résztvevő 39 éves, több, mint 20 éve Győrben élő Édesanya a következőkben látja a fesztivál pozitív hatását: *'... a Győrkőcfesztivál jól definiált célcsoportot szolgál, melynek magas színvonalú szolgáltatásokat nyújt. Karakteres, találékony, feszes ütemű, megújulásra*

képes, folyamatosan fejlődő és számos résztvevőt vonzó rendezvény. A közvetlen célcsoporton kívül is jelentős igazodási pont láthatóságával, minőségével. A rendezvényt látva gyerekektől függetlenül is jó érzés győrinek lenni.’

A fesztiválnak azonban vannak sajnos negatív hatásai is. Két leggyakrabban említett negatív hatás a tömeg – „a Győrköcsfesztivál kinőtte Győr belvárosát, sokszor a tömeg miatt élvezhetetlen” – valamint a zsúfoltság (1), ami megnehezíti az egyes helyszínek és programok közötti mozgást, illetve több esetben hosszabb várakozási időt jelent egy-egy játék kipróbálása előtt. Másik jelentős negatív hatásként a zajszennyezést és koszos, szemetes várost (2) jelölik meg a megkérdezettek. Néhányan említették az útlezárásokat, a parkolási nehézséget, valamint a szolgáltatások (elsősorban az ételek) árát ítélték meg a kelleténél magasabbnak.

A helyi lakosságot nemcsak nyílt, hanem zárt kérdéssel is kérdeztük a fesztivál hatásairól. Az egytől ötig terjedő skálán 11 hatás (hat pozitív, öt negatív) esetén tudtak vélemény nyilvánítani a fesztiválhoz kapcsolódó pozitív és negatív hatásokról (9. ábra).

9. ábra: A fesztivál pozitív és negatív hatásainak megítélése

Tényező	egyáltalán nem igaz	nem igaz	is-is	igaz	nagyon igaz	Átlag
A fesztivál összekovácsolja az itt élőket	4	34	136	111	21	3,36
A fesztivál javítja a város ismertségét, sok turistát vonz	0	4	26	176	101	4,22
A fesztivál hatására sokat szépült a város (épületek, parkok, stb.)	9	43	98	128	28	3,40
A fesztivál miatt nő a szálláshelyek száma	3	60	112	108	24	3,29
A fesztivál munkalehetőséget ad a helyiek számára	4	23	126	138	14	3,44
A fesztivál ideje alatt zsúfoltak az utak, nehéz parkolni	1	10	48	111	135	4,21
Zavar a sok idelátogató idegen.	51	165	65	14	11	2,25
A fesztivál ideje alatt rosszabb a közbiztonság (több bűnözés, lopás)	29	159	97	14	7	2,38
A fesztivál ideje alatt gyakori a randalírozás, károkozás	43	153	86	16	5	2,30
Zavar a nagy zaj.	82	172	35	12	4	1,96
A fesztivál ideje alatt sokkal koszosabb a település	36	123	94	44	10	2,57

Forrás: saját szerkesztés

Mint az ábráról is leolvasható, az előre meghatározott pozitív hatások közül leginkább a város ismeretségének javítását és a turisták számának emelését tartották a megkérdezettek, amelyet számos más, egymással körülbelül azonos értékelést kapott hatás áll. Negatív hatások közül a megkérdezettek egyöntetűen egyetértettek abban, hogy az utcák maguk zsúfoltak a

fesztivál ideje alatt, illetve nehézkes a parkolás. Viszonylagosan magas említési gyakorisággal szerepel a táblázatban a negatív hatások között a koszosabb település és utcakép is.

7. táblázat: A Györköcfsztivál megnevezett hatásainak értékelése

Vélemény	egyáltalán nem ért egyet	nem ért egyet	is-is	egyetért	nagyon egyetért
Örülök a fesztiváloknak, mert a fesztivál életet, izgalmat hoz a szürke mindennapokba.	4	5	38	180	121
Örülök a fesztiváloknak, mert sok helyi lakost aktivizál, (önkéntesek, amatőr együttesek, civil szervezetek, stb.)	7	5	65	191	84
Örülök a fesztiváloknak, mert ilyenkor a máshol élő gyerekeink, rokonaink, barátaink is hazajönnek.	20	47	147	105	32
Jó lenne, ha nem csak a nyári turista szezonban lenne fesztivál, hanem a csendesebb időszakokban is lenne szórakozás és idegenforgalom.	4	13	74	180	81
A sok idegen nincs tekintettel a helyiekre, és ez zavarja az itt élőket.	141	156	116	28	11
Sokan irigykednek azokra, akik hasznot húznak a fesztiválokból (szállásadókra, kereskedőkre, stb.).	33	146	101	64	6
Értelmesebb dolgokra is költhetné a pénzt az önkormányzat, mint fesztiválokra.	67	145	117	15	6
Elanyagiasodott a világ, a fesztiválok is csak a pénzről szólnak.	34	107	157	39	13

Forrás: saját szerkesztés

A helyi lakosoktól érdeklődtünk arról is, hogy ők, vagy családtagjuk részt vesz-e valamilyen formában a lebonyolításban, azaz kíváncsiak voltunk, vannak-e a fesztiválnak foglalkoztatási vonzatai. A megkérdezettek közül 21 fő, a minta 5,9%-a mondta azt, hogy saját maga közreműködik a fesztivál lebonyolításában, míg szintén 21 olyan válaszadó volt, aki önmaga nem, de a családjában, rokonságában van olyan, aki segédkezik. Összesen nyolc olyan válaszadó (a minta 2,3%-a) volt, ahol a fesztiválon a családból többen vesznek részt.

4. Gazdasági hatások elemzése

A fesztiválok amellet, hogy a helyi közösségeket erősítik, gazdasági szereplők is, ezért támogatásukat a gazdaságba és a (helyi) társadalomba való befektetésként fogjuk fel. A fesztiválokon elérhető termékek és szolgáltatások mögött bonyolult gazdasági kapcsolatok húzódnak. A fesztivál összes i partnere több, másik gazdasági ágazat szereplőivel kerülnek vevő/eladó viszonyba. A következő számítások során nem csak a közvetlen, de az ún. közvetett (indirekt) hatásokat is figyelembe vettük.

A 2018. évi Győrköcfesztivál megvalósítása – a fesztivál szervező információi alapján – összesen 60 millió forintból történt, amiből 51 millió Ft támogatásból, és 9 millió Ft reklám bevételekből, jogdíjakból állt. A fesztivál közönsége – a helyszíni adatfelvételünk szerint – összesen 252 millió forintot költött a fesztiválhoz kapcsolódóan (utazásra, ételre, italra, szállásra, ajándékokra, különböző fesztiválon kívüli programokra). A fesztivál megrendezése tehát összesen 312 millió forint elköltését generálta. Kérdésünk, hogy ez az összeg, hogy kerül be a nemzetgazdaság vérkeringésébe, milyen hozzáadott értéket, foglalkoztatást és adóbevételt eredményez?

A Győrköcfesztivál összesen, hozzávetőlegesen 124 millió forinttal járul hozzá a GDP-hez; a 312 millió Ft fesztiválbevétel minden egy forintja 0,4 Ft alapáras országos GDP-t, a 51 millió Ft fesztiváltámogatás minden egy Ft-ja pedig 2,4 Ft alapáras országos GDP-t generál.

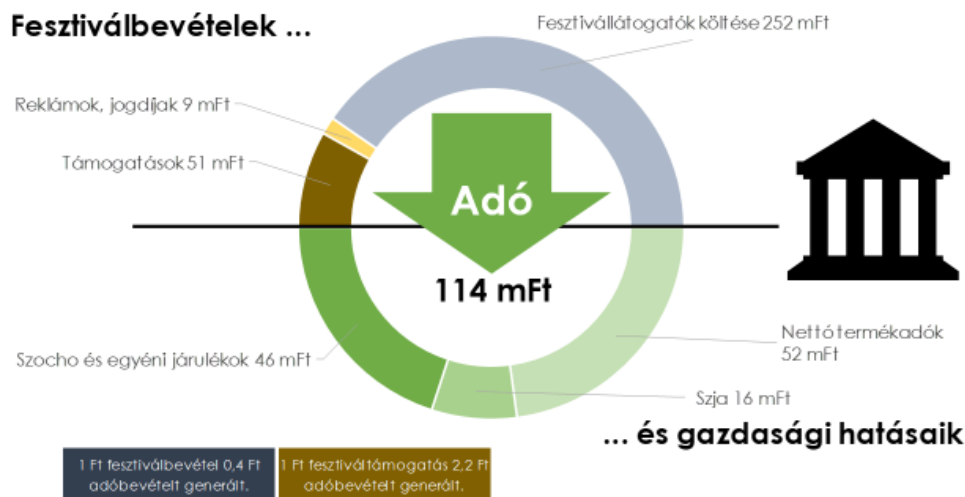
A Győrköcfesztivál a tovagyrűző hatásokat is beszámítva, összesen 114 millió Ft adóbevételt „termel”, amiből 52 millió Ft termékadó, 46 millió Ft szociális hozzájárulás és egyéni járulékok, valamint 16 millió Ft szja formájában kerül a központi költségvetéshez, vagyis minden forint fesztiválbevételre 0,4 Ft adóbevétel jut. Ha csak a fesztivál támogatásával, az 51 millió Ft-tal számolunk, akkor 1 Ft fesztiváltámogatás 2,2 Ft adóbevételt generál.

10. ábra: A Györköcfsztyvál GDP hatása

Forrás: Saját ábra

11. ábra: A Györköcfsztyvál adó hatása

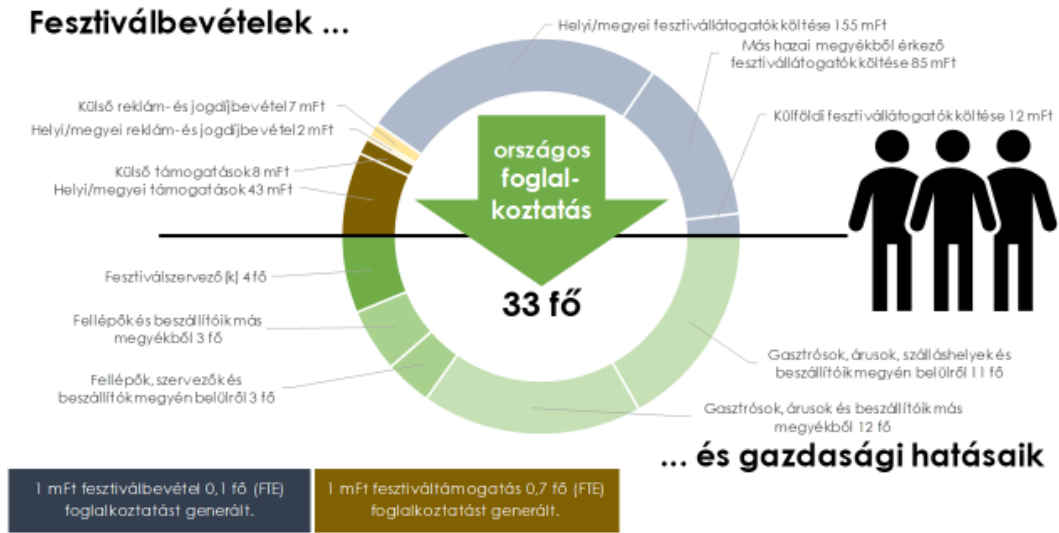

Forrás: Saját ábra

A Györköcfsztyvál lebonyolítása (előkészítése, megrendezése és utómunkálatai) során négy főnek megfelelő létszámot foglalkoztatott teljes időben. E mutatónál is figyelembe véve mind a közvetlen, mind a közvetett hatásokat, becsléseink szerint, nemzetgazdasági szinten, 33

fő foglalkoztatását jelenti a Győrköcfesztivál. Ez egyben azt is jelenti, hogy 10 millió Ft fesztiválbevétel 1 fő teljes időben való foglalkoztatását generálja. Ugyanezt a mutatót csak a támogatásokra számítva 0,7 fő/millió Ft eredményt kapunk.

12. ábra: A Győrköcfesztivál foglalkoztatási hatása

Forrás: Saját ábra

5. Összegzés, jövőbeni fejlesztési irányok

A Győrköcfesztivál hazánk legnagyobb, speciális célközönséget, a gyermekeket megcélzó többnapos fesztiválja. Mint a bemutatott elemzések is rávilágítottak, erős helyi beágyazottsággal, magas elfogadottsággal és jó elégedettségi mutatókkal rendelkezik. Olyan regionális jellegű fesztivál, amely egyaránt mozgatja meg különböző célcsoportokat: a helyieket, a régió lakosait, valamint a fővárosi és egyéb vidéki nagyvárosi, többgyermekes családokat. A részvételi adatok alapján a fesztiválon résztvevő győriek abszolút száma és részaránya is csökken, mindamelllett a teljes látogatói szám folyamatos növekedést mutat, hiszen egyre több látogató érkezik a régió kívülről, valamint a határon túlról is.

A helyi lakosság fesztiválhoz való kapcsolódását vizsgálva megállapítható, hogy annak megítélése jó, csaknem kiváló. A helyiek számos olyan pozitív hozadékot és hatást – mint a turizmus fellendülése, az eltöltött vendégéjszakák számának növekedése, a kereskedelmi forgalom erősödése, a város ismertségének növelése, a település márkájának erősödése, a

városkép megváltozása a fesztivál ideje alatt – azonosítanak be, amelyek alátámasztják a fesztivál és a lakosság közötti jó viszonyt. A felmérések alapján azonban kirajzolódott, hogy mint minden más fesztiválnak, a Györköcfsesztiválnak is vannak negatív vonatkozásai és hatásai.

A fesztivál népszerűségének növekedése magával hozta a programkínálat bővülését is, továbbá a magas látogatói szám több szemetet, nagyobb zajterhelést és zsúfoltságot okoz a fesztivál területén. A tumultus, a nehéz közlekedés, a parkolási kihívások és útlezárások pedig negatív hatásként csapódnak le a helyiekre nézve.

Fejlesztési irányként mindenképpen megjegyezhető a programkínálat és a fesztivál helyszínének kiterjesztése. Ennek részeként szükséges lenne a zenei programkínálat bővítése, így akár célcsoportbővítésre is sor kerülhetne, hiszen a fesztivál jelenlegi programját 'kinövő' kamaszok és fiatal felnőttek is megtalálnának a számukra leginkább megfelelő programot. A zsúfoltság, a tömeg és a tumultus kezelhető lenne új helyszínek bevonásával, a programok nagyobb területen való elszórásával. Akár szóba kerülhetne egy állandó, nemcsak a fesztivál ideje alatt nyitva tartó helyszín is, amely akár egész évben várná a játszani vágyó gyermekeket. A programban jelenleg is szerepelnek a környezettudatosságra nevelő játékok, figyelmet fordítanak a szervezők a szelektív hulladékgyűjtésre, az újrahasznosítható anyagok felhasználására, de lehetőség lenne ezen szervezetek ifjúsági-, és gyermektagozatainak fesztiválprogramba történő ágyazására is.

Mint azt a gazdasági elemzésből láthattuk, a Györköcfsesztivál szervezése országos szinten 33, megyei szinten 12 fő foglalkoztatásához, további négy fő foglalkoztatott alkalmazásához járul hozzá. Megvizsgálva a fesztivál történetét és marketingtevékenységét, azt vehetjük észre, hogy a fesztivál szervezője és a tulajdonosa a Vaskakas Bábszínház. A tulajdonos szolgáltatási palettáján más tevékenységek – pl. bábszínházi előadások – is szerepelnek, így – és mint a foglalkoztatási hatás mutatja – szükség lenne olyan, különálló stáb bevonására is, akik az év egészében a Györköcfsesztivál szervezésével foglalkoznak. Végül, de nem utolsósorban a foglalkoztatottak hozzájárulhatnak a Fesztivál marketingtevékenységének fejlesztéséhez: a barter megállapodásokat felválthatná egy tudatosan felépített koncepció, amely hozzásegítheti a fesztivál szervezőit magasabb szponzorációs bevételekhez és támogatásokhoz, a célközönség jobb eléréséhez, valamint az eddigi tevékenység szezonálisának kiküszöböléséhez, továbbá új csatornák bevonásához is.

6. Források

Győrköcfesztivál Letöltés helye: <http://gyorkoc.hu/> Letöltés időpontja: 2019. 12. 27.